

van zoo'n twintig dieren. Dan blijven ze steeds in aantal toenemen. In Augustus 1933 bedroeg dit aantal stellig wel meer dan vijftienhonderd vogels! Een pracht gezicht om zoo'n groote troep van die kromsnebben bezig te zien. Jammer genoeg is het overwinteren aan de Sloedam zoo goed als uit. Wel duiken ze nog zoo nu en dan in de winter een keertje op, maar dikwijls is dit niet.

Naast de water- en slikbewoners mogen we vooral de zangvogels niet vergeten. Het schor biedt een schier onuitputtelijke voorraad voedsel aan de zaad- en insectenetende vogels.

Groote troepen vinkachtigen zoeken in de herfst de planten af. Vooral in de Spartina en Obione zit het vaak vol. Je ziet er massa's piepers en leeuweriken.

In herfst en winter trekken groote wolken spreeuwen, al fourageerend, over de schorren.

In de Spartina scharrelt de rietgors; bij de dam ook de roodborstapuit.

Zoo'n massa vogels brengt, zooals haast van zelf spreekt, de aanwezigheid van roofvogels met zich mee. Naast de sperwer en torenvalk, zien we er de slechtvalk jagen. Deze laatste jaagt uitsluitend op storm- en kokmeeuwen, die hier in massa's overnachten.

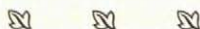
In de nazomer zwerven de bruine- en aschgrauwe kiekendief over de toppen van de Spartina. Later komt de blauwe kiekendief ook. Zooals deze winter zijn er weer twee paartjes van die grijsblauwe roovers. Telkens zie je ze zich omgooien, om dan op het een of ander neer te ploffen.

We kunnen in onze opsomming nog zoo wel een poosje doorgaan. Het is ook niet de bedoeling een opsomming te geven van alle soorten vogels die er te zien zijn. De bedoeling is dit gebied, dat ook als broedgebied niet onaardig is, een beetje aan de vergetelheid te ontrukken.

Vier jaar lang komen we geregeld aan het Sloe, en in de vele keeren, dat we er geweest zijn hebben we al heel wat aardige dingen gezien.

Vergeleken bij andere gebieden is het alleszins waard meer onderzocht te worden.

DANY TUYNMAN.

VOGELS IN THIJSSSE'S HOF.

Ukent Thijssse's Hof natuurlijk, aan drie kanten omringd door het Bloemendaalsche Bosch, waarin Thijssse alle duinplanten een plaatsje gaf. Bij den aanleg van het park werd een kom gegraven, om als duinplasje te fungeeren. Nu wij al zooveel jaren verder zijn, broedt het waterhoentje er tusschen de weelderige moerasvegetatie. 8 Mei '33 zat het op 8 eieren en toonde, toen ik het nest op een meter of twee naderde zijn hoogste „verontwaardiging” door keffen en heftig op het water slaan met de vleugels, zonder weg te zwemmen (aandacht afleiden van het nest). Ik heb toen maar spoedig den aftocht geblazen. 18 Mei zwommen zwarte donsjongen achter de ouders aan.

Voor nachtegalen is Thijssse's Hof een uitgezocht plekje. Dikwijls zongen er twee tegelijk. Vermoedelijk hebben zij er ook gebroed. Dit kan niet gezegd worden van matkop en glanskop, twee soorten zwartkopmeezen, die aan het geluid gemakkelijk te onderscheiden zijn en er waren waargenomen door den heer Thijssse. 8 Mei kwam een glanskopmees alarmeeren boven een kat, die door den tuin liep, zoodat vermoedelijk het nest wel in de buurt zat. Daar in den tuin geen natuurlijke boomholten voorkomen, zijn er 14 nestkastjes opgehangen voor vogels, die alleen in holten broeden. Zoo hangen er 9 voor meezen en 5 voor roodstaartjes. Hierin vond ik in 1933: 8 broedsels van koolmees, 2 van pimpelmees en 2 van roodstaartje (totaal 12). Een van de twee roodstaartlegsels werd door eekhoorn of vlaamsche gaai uitgehaald. Van het andere en van de beide pimpellegsels vlogen de jongen goed uit. De 8 koolmeesbroedsels bevatten resp. aan eieren en uitgevlogen jongen (de laatste tusschen haakjes) 5 (3), 7 of 8 (1), 7 (6), 8? (1), 8 (6), 8 (6), 8(6?), 12 (5). Het totaal aantal gelegde koolmeeseieren bedroeg 63 à 65, gem. per broedsel 8. Het totaal aantal uitgevlogen jongen bedraagt echter slechts ongeveer 34, dus

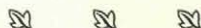
ruim 4 per broedsel. Een koolmees, die verreweg het vroegst, nl. \pm 14 April met leggen begon, zag van zijn 8 jongen, op 8 Mei 3 dagen oud, er 7 sterven, zoodat op 18 Mei nog slechts 1 stumper in leven was, die, hoewel 13 dagen oud, er uitzag, of hij slechts 9 telde. Vermoedelijk moet dit aan de langdurige regens in dien tijd geweten worden. De 7 lijkjes waren alle door de ouders netjes uit het nestkastje gedragen! Van deze 8 koolmeeslegsels werd het eerste ei gelegd op \pm 14, 20, 25, 27 April, 5, 20, 30 en 31 Mei, terwijl de legsels duidelijk te scheiden waren in 5 eerste tot 5 Mei en 3 tweede, waarbij eigenaardigheden, geluiden, nestmateriaal, eierenbevekkings, enz. de scheiding vergemakkelijkten. Zoo had de koolmees, die 20 Mei begon, een — vermoedelijk door eekhoorn — mislukt eerste legsel op \pm 50 m afstand in het Bloemendaalsche bosch.

Buiten de nestkastjes hebben er verder gebroed roodborstjes, grauwe vliegenvangers, fitisjes, tuinfluiters, merels, zanglijsters, hout- en tortelduiven en vermoedelijk winterkoningen. De roodborstjes hebben er eigenlijk een halven meter buiten gebroed en wel in een oud blik tusschen de brandnetels, gevaarlijk dicht aan den rijweg. Door het blik 1 m te verplaatsen, kon het nest veilig binnen het hek van Thijssse's Hof liggen, welke verandering bewerkstelligd werd. Mijn verwachting, dat de ouders genoeg zouden nemen met de veranderde ligging, zoodra de jongen om voedsel zouden roepen, bleek bewaarheid. Dergelijke veranderingen zijn echter met nesten met eieren beslist af te raden, daar dan gewoonlijk het wantrouwen grooter is dan de moederliefde of het broedinstinct. Roodborstjes komen helaas bijna nooit in een nestkastje, ik geloof omdat de vogel in, op of dicht bij den grond wil broeden. Daarbij is hij niet, zooals elke mees (behalve staart- en baardmees) gebonden aan een holte, maar accepteert de meest verschillende nestsituaties van aardholnest af tot het absoluut vrij-gebouwde nest in een spar toe. Op terreinen, waar geen kwajongens komen, kan men, om er roodborstjes in te krijgen, enkele nestkastjes niet hooger dan 1 m ophangen, maar moet ze dan goed tegen katten beschermen door doorranken.

Ten slotte nog iets over de sijsjes, die hier in den winter veel op de elzeproppen zitten. 8 Mei was er nog 1 σ achtergebleven, die zich aangesloten had bij een troepje groenvinken. 18 Mei 1933 waren de groenvinken weg en werd het laatste sijsje waargenomen, een rare late sijs!

Haarlem, Wagenweg 54.

L. VAN 'T SANT.

JUNI.

Nu komt er meer vastheid in het in bloei komen der planten. Jaar in jaar uit begint de Teunisbloem te bloeien omstreeks 21 Juni. Dat verschilt zelden meer dan een paar dagen. Terzelfder tijd houdt de nachtegaal op met zingen. De kamperfoelie komt in bloei tegelijk met de hondsroos en heeft in den regel drie bloeiperioden: in Juni de eerste, eind Juli de tweede en in September de derde. Bij sommige planten zijn die perioden zeer duidelijk gescheiden, bij andere (meestal de zeer forsche exemplaren) gaan zij in elkaar over. Ook heb ik er gevonden die slechts éénmaal bloeiden en dan in Juni. Ook in andere opzichten is het de moeite waard, om eenige kamperfoelieplanten jaar in jaar uit in hun gedragingen na te gaan.

Het Wintergroen heeft in Juni een voor-bloeitijd, ook alweer duidelijk gescheiden van den hoofdbloei. In een groot Pirola-complex zie je dan eenige exemplaren in vollen bloei, terwijl de grootte massa nog pas beginnen hun bloeischachten te vertoonen. Oorzaak en beteekenis onbekend.

In den vollen weelderigen bloei van den voor-zomer vinden we natuurlijk al gauw allerlei afwijkingen zooals bandvorming, vergroening, gevulde bloemen, onvolkomen bloemen etc. Het verdient aanbeveling, om die dingen waar het mogelijk is niet te „verzamelen” maar te laten staan voor nader onderzoek. Op 29 Juni '24 vond ik een *Silene vulgaris*, die had twee volkomen